

Felles høringsuttalelse fra Ørland og Bjugn kommuner til «Oppstart av marint vern i sjøområdet Kråkvågsvaet - Grandefjæra - Bjugnfjorden i Ørland og Bjugn kommuner»

Ørland og Bjugn kommuner er under rask utvikling. Kommunene har tatt på seg en viktig nasjonal oppgave med å tilrettelegge for kampflybasen. Begge kommuner har videre store viktige områder for landbruk, kulturminner og naturmiljø som har et spesielt nasjonalt fokus. Dette legger begrensinger på omfattende arealer samtidig som det medfører store muligheter for utvikling. Gjennom kommuneplanene og eksisterende verneområder er dette områder som er båndlagt. Kommunene er imot ytterligere vern gjennom en marin verneplan. Eventuelle verneverdier bør i stedet sikres gjennom kommuneplan der alle regionale og nasjonale interesser blir sett i sammenheng.

Ørland og Bjugn kommuner har tatt vare på og ønsker også i fremtiden å ta vare på de viktige naturverdiene i kommunene. Bjugn kommune har for eksempel vært restriktiv til å åpne for aquakulturanlegg i Bjugnfjorden, en praksis som kommunen ønsker å videreføre også uten et marint vern.

Kunnskapsgrunnlaget om verdier i foreslått verneområde er i dag begrenset. Gjennom forarbeid til Marin verneplan vil dette forbedres. Denne kunnskapen vil komme til nytte selv uten at området blir vedtatt som Marin verneplan. Kunnskapsgrunnlaget er naturlig å benytte i fremtidig kommuneplan.

I store deler av kommunene er det allerede registrert viktige naturverdier som skal tas hensyn til. Dette kommer i tillegg til eksisterende vern, bestemmelsesområder og hensynssoner, og inkluderer store arealer med naturtype A, Important Bird Area (IBA), samt foreslåtte erstatningsområder for Grandefjæra. Også for disse områder er kunnskapsgrunnlaget begrenset. Dette gjelder særlig de marine naturtypene (bløttbunnsområder i strandsonen) som har fått status naturtype A. Økning av kunnskapsgrunnlaget gir mulighet til å foreta en ny vurdering av områder med viktige naturverdier, slik at disse kan prioriteres i planprosesser, mens øvrige områder med lavere naturverdier kan fritas fra vernerestriksjoner.

Kommunene er vedtatt sammenslått fra 1.1.2020. Både Ørland og Bjugn har store områder som omfattes av begrensinger på grunn av nasjonale og regionale føringer. Begge kommuner har stor erfaring med å håndtere restriksjoner på store deler av land- og sjøarealene gjennom hensynssoner og vern.

Ørland har for eksempel fire Ramsar-områder, store områder innenfor støysoner og begrensninger på grunn av fly- og militær aktivitet, samt pågående vern av kulturlandskapet rundt Austrått. I tillegg består 60 % av landarealet av dyrkajord med strenge restriksjoner på arealbruk.

I Bjugn er 380 km² av sjøområdene båndlagt til forsvarsformål. Dette tilsvarer fastlandet i Bjugn kommune. I tillegg er øygrupper Været (Tarva) og Melstein omfattet av vern både på land og i sjø.

For kommunene er det viktig at marint vern sees i sammenheng med andre interesser. Marint vern vil gi ytterligere begrensninger, hvilket gir store utfordringer i forhold til befolkningsvekst og næringsutvikling. Kommuneplanen er i den forbindelse et godt verktøy for å vurdere marint vern i forhold til andre viktige interesser.

Ved sammenslåing av begge kommunene vil det være aktuelt å utarbeide en felles kommunedelplan innenfor temaet natur eller en kommunedelplan for det aktuelle området. Et eksempel på en tilsvarende situasjon finnes i Ørland kommune, der Riksantikvaren har vurdert å verne et stort område rundt Austrått. For å unngå at et slikt vern går på bekostning av utvikling i området, har kommunen i samarbeid med Riksantikvaren kommet fram til at den beste løsningen er å utarbeide en kommunedelplan.

Vedlagt finner dere et kart over områder som vi i dag vet er aktuelle for utbygging innenfor det foreslåtte verneområdet og som har behov nærmere undersøkelser med hensyn på naturmangfold. Som det fremgår av kartet, er det mye utvikling knyttet til tettstedene som ligger langs kystlinjen. Spesielt er det viktig at kommunene har kontroll på og muligheter for sentrumsutvikling av Botngård og Brekstad. I tillegg er det allerede stor vekst i blå sektor. Det er vanskelig å forutsi fremtidig behov, men vi forventer at denne utviklingen vil fortsette.

Vi mener at en kommunedelplan vil gi et bedre verktøy for bevaring av naturverdiene og samtidig legge til rette for en bærekraftig samfunns- og næringsutvikling i det foreslåtte verneområdet. Kommunene er imot ytterligere vern gjennom en marin verneplan.